

Kun la plialtigita higieno, la ekuzado de antibiotikoj kondukis al konsiderinde malpligranda mortokvoto de homoj pro infektaj malsanoj.

Multaj infekcioj estas kaŭzataj de bakterioj. Bakteriaj ĉeloj diferencigas de homaj ĉeloj en kelkaj gravaj punktoj. Je tiu punkto komencas la antibiotikajoj. Ili perturbas la metabolon de bakterioj tie, kie ĝi diferencas de la homa ĉelo. Antibiotikoj, kiuj efikas kontraŭ multaj diversspecaj ĝermoj, estas nomataj **vastspektraj antibiotikoj**. Al tiuj apartenas ekz. la tetraciklinoj, makrolidoj, kelkaj penicilinoj, cefalosprifoj kaj pli novaj girazoinhibiciaj. **Malvastspektraj antibiotikoj** aiflanke, kiel ekz. specifaj stafilkokopenicilinoj, estas efikaj kontraŭ nur malmultajn ĝermojn.

Ĉu ankaŭ vi apartenas al tiuj personoj, kiuj pensas, ke antibiotikoj helpas kontraŭ gripo? Tio estas tute erara. Gripaj infekcioj estas **virusaj infektoj**, kaj ĉe virusaj malsanoj antibiotikoj tute ne helpas. Kontraŭe al tio estas ebla, kontraŭbatali **bakteriajn infekciojn** per celkonforma antibiotikoterapio. Ekzemple multaj respiraj malsanoj kiel bronĥito, inflamo de la akcesoraj kavoj de la kapo, pneŭmonioj, orel-inflamo kaj tonsilito estas kaŭzata de bakterioj. Post fina diagnozo kaj identigo de la infekciokaŭzo, oni devas terapii kiel eble plej baldaŭ kaj kiel eble plej celate kontraŭ la kaŭzanta ĝermo.

La bakteriario, por kontraŭi sian morton pro antibiotikoj, evoluas diversajn surviv-meĥanismojn. Certaj bakterioj ekz. kapablas ŝanĝi la enzimojn per mutacio tiel, ke la alie mortiga antibiotiko fariĝas nura maldanĝera ĥemia kombinaĵo. La antibiotiko do ne plu posedas iun ajn efikon kontraŭ tia ruza ĝermo. Nuntempe ekzistas la antaŭtimo, ke ĉiam pli kaj pli da bakteriaj grupoj sukcese evoluas rezistecon kontraŭ certaj antibiotikoj. Kelkaj antibiotikoj pro tio perdos sian efikon. La sekvoj povas esti teruraj.

Precipe tiaj infekcioj, kiaj estas kunportataj per vojaĝantoj de malprokisme al hejma Eŭropo antaŭenmarŝas kaj trovas siajn viktimojn. Turistoj infektiĝas eksterlande pere de ĝermoj, kontraŭ kiuj ne ekzistas medikamentoj. Jam en tute proksimaj vojaĝlandoj kiel tiuj sur la Balkana Duoninsulo, sed ankaŭ en Hispanujo, Italujo aŭ Francujo embuskas danĝero kontraŭ vojaĝantoj. Bakteriogrupoj, kiujn oni ĉe ni bone povas kontraŭlukti, estas en aliaj landoj jam delonge rezisteca. En Francujo ekz. la rezisteckvoto de bakterioj estas ĉirkaŭ 4-foje pli alta ol en Germanujo.

Tute egalas, ĉu hejme ĉu eksterlande: kompleta sekureco kontraŭ malsanoĝermoj nenie ekzistas. Sed ne necesas fali en panikon. Se oni havas la antaŭtimon esti infektiginta dum feria libertempo, oni devas rakonti al la familia kuracisto la ekzaktan situacion. Li devas detale koni la lokon de feriado - precipe por inkludi en la malsanonbildon la eblecon de tropika infekcio. Kuracistoj kaj certaj organizaĵoj pri la fakkampo "infektologio" kunlaboras por sciencce esplori la problemon de antibiotika rezisteco kaj por prilabori strategiojn. La projekt-grupo *German Network for Antimicrobial Resistance Surveillance (GENARS)* ekzemple estas nacia datosistemo, al kiu apartenas grandaj klinikoj. Krom la scienca prilaboro certaj reprezentantoj de la sciencaj fakgrupoj de tempo al tempo kunvenas kun la celo, vaste klariĝi al la loĝantaro la danĝerojn, kaj informi pri antibiotika rezisteco.

(sa)

Apetitiga arto

Kion pentrus tarantulo, se oni donus al ĝi pentro-tonon? La britaj artistoj *Olly Williams* kaj *Suzi Winstanley* proksimiĝas al la respondo de tiu ĉi demando ekde 14 jaroj per nekutima metodo: ili pentras de bestoj bildojn, kiujn ili poste ĵetas antaŭ la pentrita modelo por forvori ĝin. En la reago de la portretito kontraŭ la artverko - tiel pretendas la artistoj - oni povas ekkoni kaj konstati, kion konsistigas la esencon de la koncerna besto. Pere de logaĵo, ekzemple, la duopo logis ŝarkon al la marsurfaco. Kiam la besto formanĝis pecon de la ŝarkportreto, *Greg Williams*, la frato de *Olly*, ekprenis la kameraan eksponbutonon. Tiel estiĝis la fama bildo "*Shark Bite, 1997*" (Ŝarkmordo, 1997).

En la Londona Muzco pri Naturhistorio estas (ankoraŭ ĝis la 6-an de majo 2002) vizitebla la ekspozicio "*Olly & Suzi Untamed*" (*Olly & Suzi* sovaĝigintaj). Tie videblas: grandformataj fotoj, pentraĵoj kaj 3-D-instalaĵoj pri renkontiĝoj de la pentristoj kun arakondoj, krokodiloj, tarantuloj kaj sovaĝaj hundoj. Kun tiuspeca arto, asertas la britoj, ili volas dokumentadi bestojn minacatajn de forpereo. Por eskapi el eventualaj riproĉoj pro bestoŝikanado, la artistoj tre intime kunlaboras kun biologoj.

Ne ĉiuj bestoj tamen havas la bezonatan komprenon por la pentrista portret-arto. Rinocero, kiun *Olly & Suzi* alproksimis, senhezite forvoris la rinoceran portret-artajon.

(Fonto: *Brockhaus* Enciklopedia Kalendaro 2001-12-10)